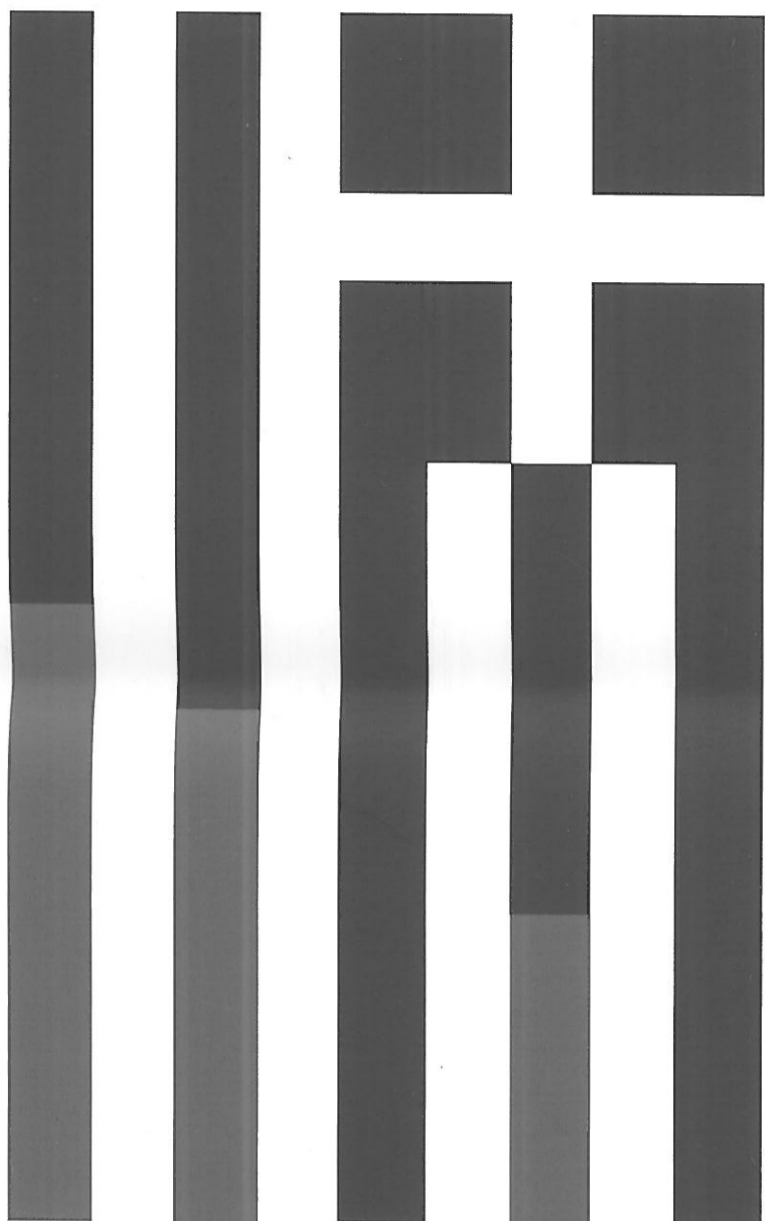

URBAN

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Κωνσταντίνος Βασιλάκος
Αλέξανδρος Ν. Τομπάζης

we are the champions
γνώμες & απόψεις
urban family

Οδοιπορικό στο Δροσερό

urban fashion
Ζωή Παπαδημητρίου

Βαγγέλης Καρκαντζελάκης
Δήμητρα Σιδερίδου

Το πάρτι άρχισε
Ερωτας

Ελένη Συράκη

Αποφασίσαμε, ο Γρηγόρης και εγώ, να πάμε μια βόλτα στο Δροσερό. Σε έναν οικισμό που φιλοξενεί μια κοινωνική ομάδα Ρομά. Να δούμε από κοντά, με τα ίδια μας τα μάτια, την κατάσταση την οποία αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι του οικισμού καθημερινά. Τις ανάγκες τους, τα προβλήματά τους, τις ανησυχίες τους, τη ζωή τους. Ένα τόλμημα που δεν θα μπορούσαμε να εκτελέσουμε μόνοι μας και για αυτό το λόγο ήρθαμε σε επικοινωνία με τη Σαμπιχά, την πρόεδρο του πολιτιστικού συλλόγου γυναικών «Η Ελπίδα».

Ξεκινήσαμε λοιπόν, ημέρα Σάββατο, με το αυτοκίνητο από το γραφείο μας. Μέσα σε πέντε λεπτά βρισκόμασταν έξω από τον ΟΑΕΔ και σε δύο λεπτά είχαμε παρκάρει έξω από το κτίριο του συλλόγου. Δεν είναι και τόσο μεγάλη η πόλη μας τελικά!

Μετά την πρώτη συζήτηση που κάναμε με τη Σαμπιχά για τις αξιόλογες δραστηριότητες του συλλόγου, την ενισχυτική διδασκαλία και προετοιμασία των παιδιών των Ρομά για το σχολείο, που θα πραγματοποιηθούν και φέτος παρά τις περικοπές που προωθεί το κράτος, ξεκινήσαμε τη βόλτα μας στον οικισμό με τη συνοδεία της.

Το πρώτο πράγμα που μας έκανε εντύπωση ήταν η κίνηση στους δρόμους. Άνδρες, γυναίκες και παιδιά περπατούσαν στους δρόμους. Άλλοι σκεφτικοί, άλλοι δυσαρεστημένοι, άλλοι χαρούμενοι. Ο οικισμός τους δείχνει ότι είναι ζωντανός. Νιώθει, κατανοεί, ελπίζει, ψάχνει.

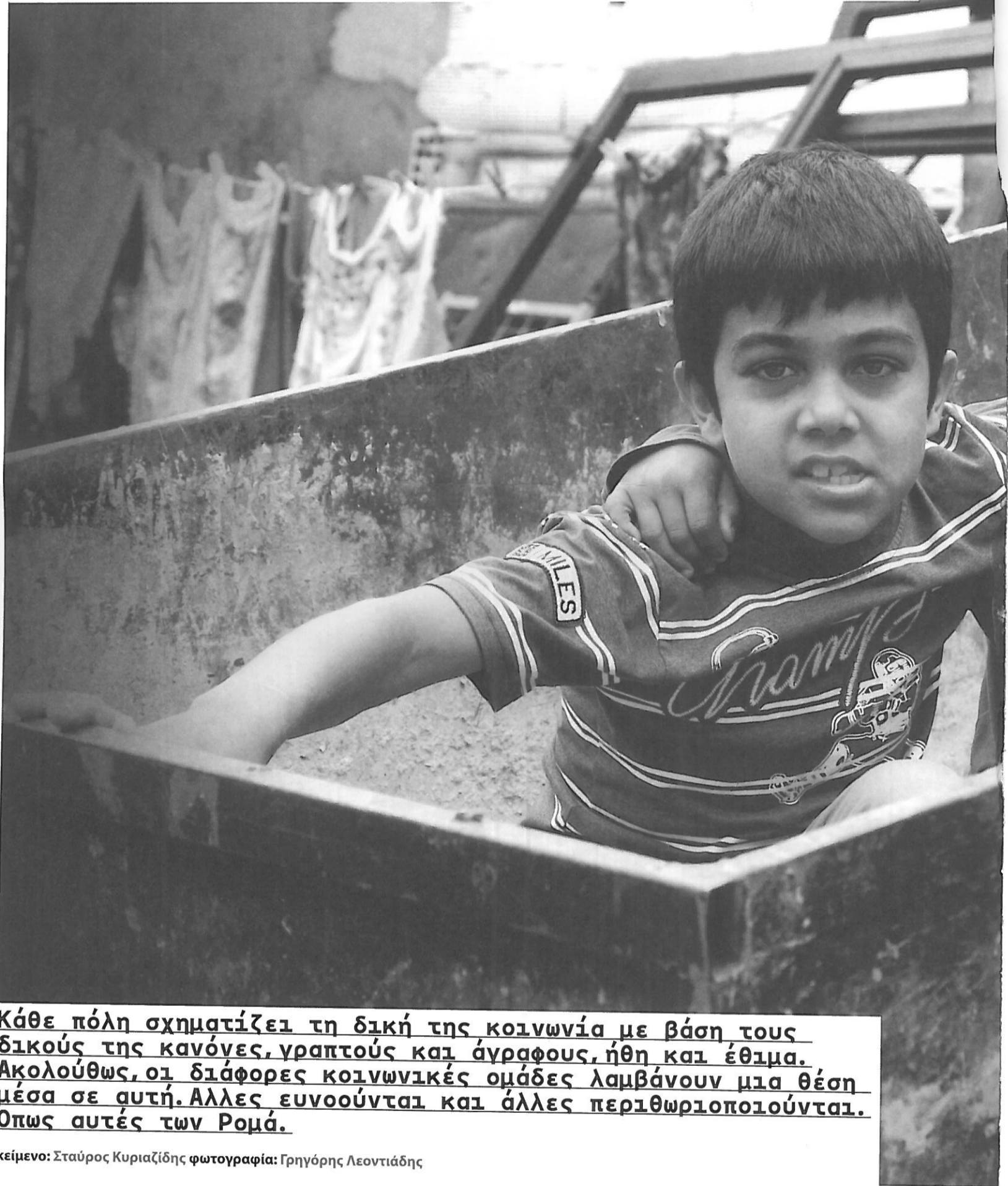
Η πρώτη μας επαφή είναι με τα παιδιά. Αλλά ξυπόλητα ή ανεπαρκώς ντυμένα. Χωρίς όμως το χαμόγελό τους να χάνεται από το πρόσωπό τους. Οι παιδικές φωνές χαράς ακούγονται σε όλα τα στενά δρομάκια και στα παρκάκια. Η παιδική ψυχή δε θέλει και πολύ να ξεχάσει τα όποια προβλήματα μπορεί να την ταλανίζουν και να ασχοληθεί με αυτά που τη χαροποιούν. Αρκεί λίγος χώρος, ένα μικροαντικείμενο και μπόλικη φαντασία για να γίνει παιχνίδι. Ακόμα και η παρουσία μας τα διασκεδάσει. Μας ζητάνε να τα φωτογραφίσουμε ενώ μας καλοδέχονται στη γειτονιά τους, αν και τους χαλάσαμε προς στιγμήν το παιχνίδι τους.

Αφήνοντας τα παιδιά συνεχίζουμε την πορεία μας προς το καφενείο. Να μιλήσουμε με τους μεγαλύτερους. Φτάνοντας στον προορισμό μας η παρέα μας έχει μεγαλώσει αλλά όχι τόσο όσο θα περιμέναμε. Λιγότερα από δέκα άτομα επιθυμούν να μας μιλήσουν για τα προβλήματά τους. Οι προηγούμενες τους εμπει-

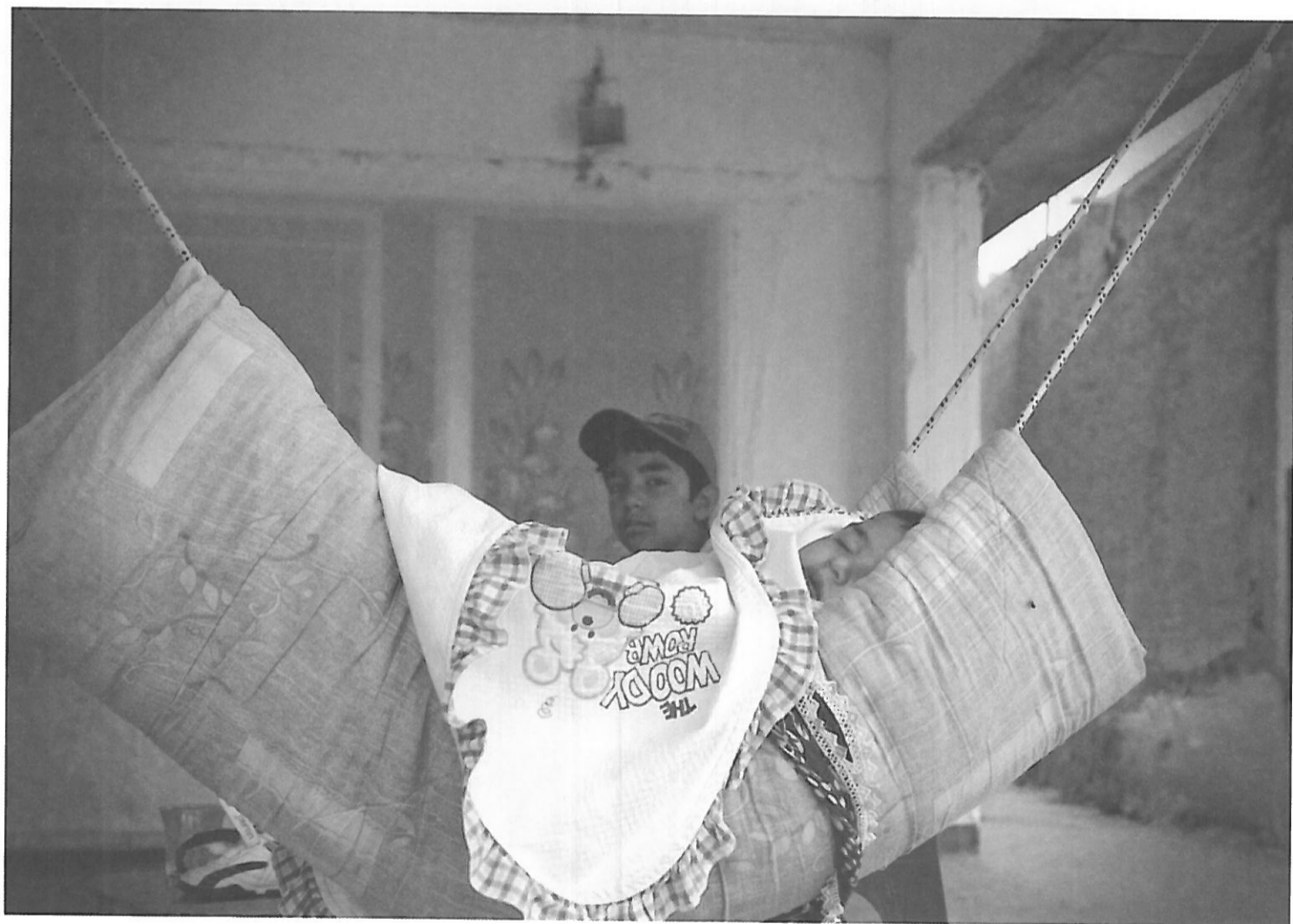
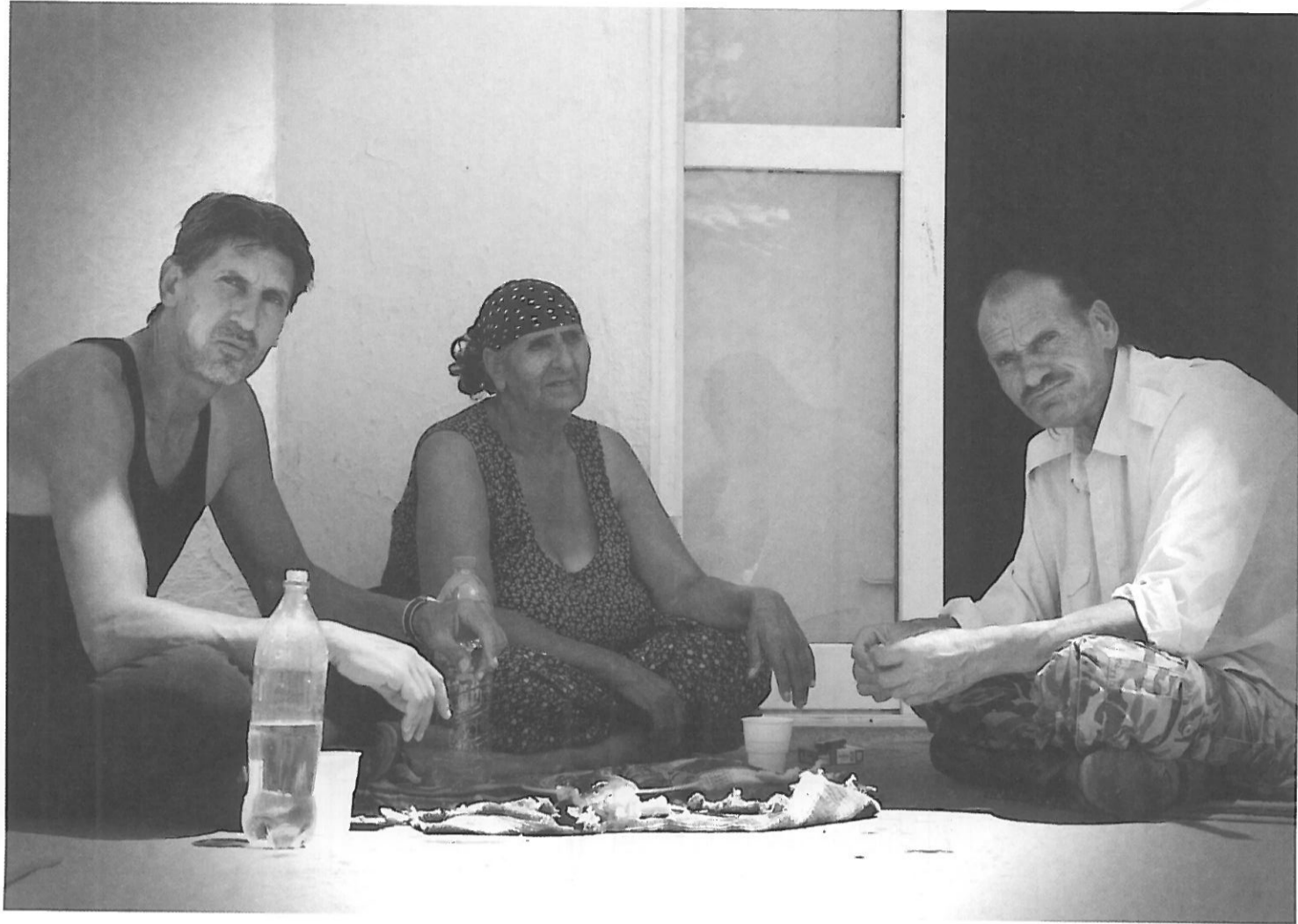
Οδοιπορικό στο Δροσερό!

Κάθε πόλη σχηματίζει τη δική της κοινωνία με βάση τους δικούς της κανόνες, γραπτούς και άγραφους, ήθη και έθιμα. Ακολουθως, οι διάφορες κοινωνικές ομάδες λαμβάνουν μια θέση μέσα σε αυτή. Άλλες ευνοούνται και άλλες περιθωριοποιούνται. Όπως αυτές των Ρομά.

κείμενο: Σταύρος Κυριαζίδης φωτογραφία: Γρηγόρης Λεοντιάδης

ρίες με ανθρώπους του κλάδου μας δεν άφησε και τις καλύτερες αναμνήσεις.

Ξεκινάμε τη συζήτησή μας με το μεγάλο θέμα της ανεργίας. Ανθρωποι του μεροκάματου, που δεν έχουν σπουδάσει. Της χειρωνακτικής εργασίας και του μόχθου. Η αδυναμία τους να βρουν δουλειά πρέπει να θεωρείται δεδομένη. Τίποτα δεν τους χαρίζεται. Πρέπει να το κυνηγήσουν για να το πετύχουν. Ακόμα και την αποδοχή των συνανθρώπων τους, αφού, όπως τονίζουν, οι πόρτες κλείνουν όταν αναφέρουν ότι προέρχονται από το Δροσερό ή ότι είναι Ρομά. Δείγμα ρατσισμού; Ίσως. Οι μομφές είναι εύκολες και μπορούν να εκτοξευτούν με μεγάλη ταχύτητα.

Τα ίδια μας καταγγέλλουν ακόμα και αυτοί που αποφάσισαν να ξεκινήσουν μια μικρή επιχείρηση με κρατική επιχορήγηση. Ένα μικρό καφενείο ή ένα μίνι μάρκετ. Οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται, όπως καταγγέλλουν, στην καταβολή των δόσεων, είναι ασύγκριτα μεγαλύτερη από άλλα προγράμμα-

τα που υλοποιούνται. Τα έξοδα φυσικά τρέχουν. Σε έναν οικισμό όπου η συντριπτική πλειοψηφία ζει πολύ κάτω από τα όρια της φτώχειας και η βοήθεια προς το συνάνθρωπο είναι επιβεβλημένη.

Η συζήτηση περνάει στην εκπαίδευση. Άλλο ένα μεγάλο αγκάθι της κοινωνίας τους. Δάσκαλοι που προωθούν τα παιδιά τους στις επόμενες τάξεις χωρίς να έχουν τις στοιχειώδεις γνώσεις, που είναι απαραίτητες για τη συνέχιση των σπουδών τους. Σε αυτό το πρόβλημα βέβαια έχουν μερική ευθύνη και οι ίδιοι οι γονείς. Οντας ανήμποροι να ελέγξουν τα παιδιά τους και την πρόοδό τους εξαιτίας της δικής τους αμάθειας. Άλλη μια προσφορά του κράτους πρόνοιας.

Και η λίστα των προβλημάτων συνεχίζεται και στα θέματα υγείας. Ελλιπής ενημέρωση από εξειδικευμένο προσωπικό. Απουσία ιατρικού προσωπικού στον οικισμό. Εστω, ενός Κέντρου Υγείας. Και καθημερινά τα παιδιά, εξαιτίας του τρόπου ζωής και των συνθηκών διαβίωσης,

βρίσκονται διαρκώς εκτεθειμένα σε μικρόβια και αρρώστιες.

Πολλές φορές δε, οι ασθένειες οφείλονται στην ανυπαρξία κατάλληλων υποδομών στον οικισμό: Ανύπαρκτο σύστημα δικτύου ομβρίων, που μετατρέπει τον οικισμό σε ένα σύμπλεγμα λιμνών κάθε χειμώνα. Ελλιπής συγκομιδή σκουπιδιών, που αποτελούν μόνιμες εστίες μόλυνσης για μικρούς και μεγάλους. Απουσία οδικής συγκοινωνίας, αφού τα αστικά λεωφορεία δεν περνούν πλέον από τους δρόμους του οικισμού και κατά συνέπεια δεν εξυπηρετούν τους κατοίκους. Απουσία λαμπτήρων στους δρόμους, με αποτέλεσμα τη νύχτα να βαδίζουν σε κάποια σημεία του οικισμού κυριολεκτικά στο σκοτάδι. Και η λίστα δεν τελειώνει εδώ. Είναι εύλογο ο ανθρώπινος νους να υποθέσει ότι οι ίδιες συνθήκες επικρατούν και σε άλλους οικισμούς Ρομά ανά την ελληνική επικράτεια.

Τα συναισθήματα ανάμεικτα. Οι άνθρωποι στον οικισμό είναι χωρισμένοι.

/
Ελλιπής ενημέρωση
από εξειδικευμένο
προσωπικό.
Απουσία ιατρικού
προσωπικού στον
οικισμό. Εστω, ενός
Κέντρου Υγείας.
Και καθημερινά τα
παιδιά, εξαιτίας του
τρόπου ζωής και των
συνθηκών διαβίωσης,
βρίσκονται διαρκώς
εκτεθειμένα σε
μικρόβια και
αρρώστιες.
/

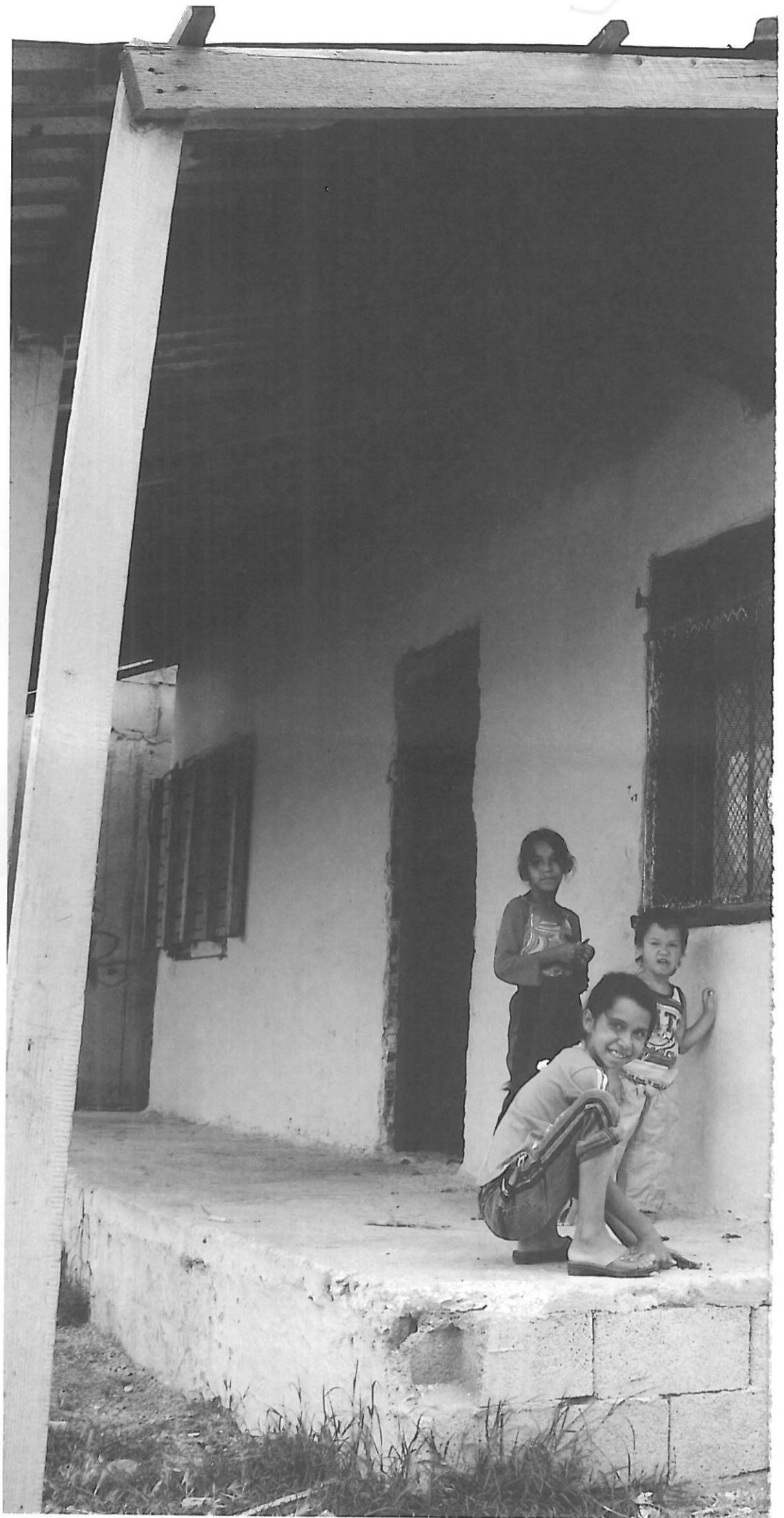
Υπάρχουν οι παλιές γενιές. Πιο υπομονετικές και με μεγαλύτερη πίστη ότι τα πράγματα θα φτιάξουν. Υπάρχουν και οι νεότερες γενιές. Που θέλουν να δράσουν. Να βοηθήσουν ώστε να αρχίσουν να κινούνται τα πράγματα. Να δηλώσουν με κάθε νόμιμο τρόπο τη δυσαρέσκειά τους, ώστε να αναγκάσουν τους υπεύθυνους να ασχοληθούν πιο ενεργά με τα προβλήματά τους.

Ξέρουν ότι τα προβλήματά τους δε θα λυθούν από μόνα τους. Γνωρίζουν ότι θα πρέπει να βοηθήσουν και αυτοί ώστε να βελτιωθεί η κατάστασή τους και να ξεφύγουν από το περιθώριο που βρίσκονται. Έχουν γνώση ότι υπάρχουν στοιχεία μέσα στον οικισμό τους, που είτε εσκεμμένα είτε λόγω άγνοιας συντελούν στην διαιώνιση της κατάστασης στην οποία βρίσκονται.

Δέσμοι μιας κοινωνίας που θέλει να τους έχει ως εξιλαστήρια θύματα; Αιχμάλωτοι μιας ομάδας ανθρώπων, εντός ή εκτός του οικισμού τους, που θέλει να τους «ελέγχει»; Περιθωριοποιημένοι εξαιτίας της διαφορετικότητάς τους;

Δεν έχει σημασία τι ίσχυε μέχρι τώρα. Το παρελθόν πρέπει να αποτελεί οδηγό, ώστε να αποφεύγουμε τα λάθη μας και να χτίζουμε ένα καλύτερο αύριο. Ξεκινώντας από τον ίδιο μας τον εαυτό. Αναγνωρίζοντας τα κακώς κείμενα του εαυτού μας και διορθώνοντας τα λάθη μας.

●

6

Ελένη Συράκη

Συγγραφέας

Παιδαγωγός και συγγραφέας. Δύο ιδιότητες που δένουν αρμονικά μεταξύ τους. Από τη μια, η σπουδαιότητα της γαλούχησης των νέων γενιών και από την άλλη, η διάθεση για ανταλλαγή απόψεων με τις παλιότερες, μέσω της συγγραφής των βιβλίων. Σε ένα ταξίδι επικοινωνίας που θα κρατήσει μια ζωή.

συνέντευξη: Σταύρος Κυριαζίδης φωτογραφία: Γρηγόρης Λεοντιάδης

Κάθε ταξίδι ξεκινάει πάντα από ένα μικρό βήμα. Ποιο ήταν το μικρό βήμα που κάνατε ξεκινώντας το ταξίδι σας στον χώρο της λογοτεχνίας;

Η αγάπη μου για τη λογοτεχνία ξεκινάει από πολύ παλιά. Μη θεωρήσετε υπερβολή αν πω από τα παιδικά μου χρόνια. Εκείνα τα χρόνια ήταν δύσκολα χρόνια και λίγοι είχαν τη δυνατότητα πρόσβασης σε λογοτεχνικά βιβλία. Θεωρώ τον εαυτό μου τυχερό που γεννήθηκα και μεγάλωσα στη Χίο, ένα νησί με παράδοση στα γράμματα αλλά και έναν τόπο που διαθέτει τη Βιβλιοθήκη Κοραή, μια από τις μεγαλύτερες βιβλιοθήκες στην Ελλάδα, με ένα πλούσιο όγκο βιβλίων στο δανειστικό τμήμα, που μας έφερε κοντά στην ελληνική και ξένη λογοτεχνία.

Πόσο εύκολο είναι να χρησιμοποιείς τις προσωπικές εμπειρίες και τα βιώματα στη μυθοπλασία;

Οποιος συγγραφέας ισχυρισθεί πως δε μεταφέρει προσωπικές εμπειρίες και βιώματα μέσα στα βιβλία του, λέει ψέματα. Για να περιγράψεις μια εικόνα, ένα συναίσθημα και να το περιγράψεις καλά, πρέπει να το έχεις βιώσει εσύ ο ίδιος ή να έχει περιέλθει στη γνώση σου με κάποιο άλλο τρόπο, δηλαδή να ακούς από τρίτους περιγραφές, να βλέπεις εικόνες, να διαβάζεις βιβλία. Το κάθε βιβλίο είναι μια περιγραφή της ίδιας της ζωής. Η τέχνη του δημιουργού είναι να συνταιριάζει με μαστοριά και μαεστρία διάφορα περιστατικά, καθημερινές σκηνές, να μεταφέρει όσο πιο πειστικά μπορεί στον αναγνώστη το πνεύμα του χώρου και του χρόνου όπου εξελίσσεται η πλοκή του έργου και να τον κάνει να συμπάσχει με τα πάθη και τα παθήματα των ηρώων. Αν το καταφέρει αυτό, πέτυχε το σκοπό του. Αν πάλι περιγράψεις κάτι εξωπραγματικό και απίθανο, εισβάλλεις στο χώρο της επιστημονικής φαντασίας, για τον οποίο δεν έχω άποψη. Ο βραβευμένος με νόμπελ λογοτεχνίας αμερικάνος συγγραφέας Ουίλιαμ Φόκνερ, έχασε την καλημέ-

ρα των συντοπιτών του, γιατί οι ιστορίες που περιέγραφε στα βιβλία του δεν ήταν άλλες παρά οι ιστορίες των ιδίων και των οικογενειών τους.

Τι δίνει σε εσάς η συγγραφή λογοτεχνικών βιβλίων;

Η βάσανος της γραφής δεν είναι εύκολη υπόθεση για κανένα. Προϋποθέτει βέβαια αυξημένη φαντασία και ευχέρεια στη χρήση του λόγου, αλλά όποιος περιμένει να του έρθει η θεία έμπνευση για να γράψει, δε θα γράψει ποτέ. Για να γράψεις απαιτείται κόπος, χρόνος, αμέτρητες ώρες απομόνωσης, μελέτη. Πολλές φορές σταματάει το μυαλό, στραγγίζει η καρδιά και τότε σταματάς, γιατί δεν μπορείς να πας παρακάτω. Ενα απέραντο άσπρο πανί καλύπτει τα πάντα και σε εμποδίζει να σκεφτείς. Δε θυμάσαι τίποτα, καμία λέξη, καμία παράσταση, καμία εικόνα δεν υπάρχει στο μυαλό. Προσωπικά αυτό το ξεπερνώ διαβάζοντας ένα βιβλίο. Κάτι άλλο που απασχολεί το δημιουργό, είναι το γεγονός ότι εκτίθεται. Βγάζει τα εσώψυχα του στη φόρα, κάνει κοινωνούς των σκέψεων, των προβληματισμών, των βιωμάτων του τους αναγνώστες. Πάντως, όσο ακριβά και αν αποτιμάται η βάσανος της γραφής, δεν πάει να είναι μια δημιουργική απασχόληση που σου προσφέρει διέξοδο από την καθημερινότητα, αναγνωσιμότητα, σου δίνει τη δυνατότητα να γνωρίσεις σημαντικούς ανθρώπους, να κάνεις καινούργιους φίλους, να επισκεφτείς καινούργιους τόπους.

«Ο κλεμμένος χρόνος» τι σας άφησε;

Α, ο «Κλεμμένος χρόνος» μου άφησε πολλά. Η συγγραφή του λειτούργησε για μένα καταλυτικά, μπορώ να πω σαν ψυχοθεραπεία. Με βοήθησε να απαλλαγώ από παλιές καταστάσεις που με στοίχιωναν, να επανακτήσω την χαμένη μου αυτοπεποίθηση, να δω τον κόσμο με άλλα μάτια, να επανασυνδεθώ με φίλους που τους είχα χάσει και το κυριότερο μείδαξε πως δεν πρέπει να επαναπαυόμαστε στο καλό. Πάντα να προσδο-